

**Uchwała nr IV/III/34/10/10
Rady Powiatu Wejherowskiego
z dnia 28 grudnia 2010 r.**

W sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011- 2015.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (j.t. Dz. U. nr 412, poz. 1592 ze zm.) oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.),

**Rada Powiatu Wejherowskiego
uchwała, co następuje:**

§ 1

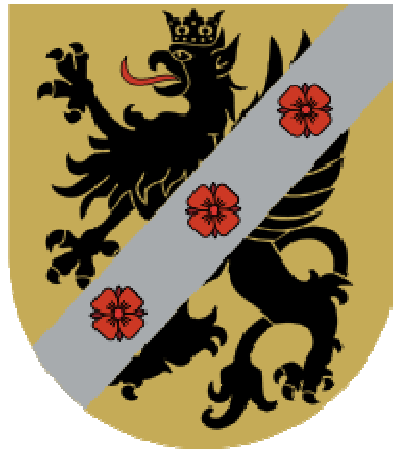
Uchwała się Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2015, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą od 1 stycznia 2011 r.

Załącznik
do Uchwały Rady Powiatu
Wejherowskiego
Nr IV/III/34/10
z dnia 28 grudnia 2010 r.

**POWIATOWY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE
NA LATA 2011 - 2015**

WEJHEROWO 2010

Spis treści

I. Wstęp	3
II. Cele Programu	5
III. Analiza przemocy w rodzinie w powiecie wejherowskim	6
IV. Kierunki działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	16
V. Realizatorzy programu	18
VI. Finansowanie	18
VII. Monitoring, ewaluacja, sprawozdawczość	18

I. Wstęp

Dom rodzinny jest zazwyczaj miejscem bezpiecznym dla człowieka. U niektórych jednak powrót do domu wywołuje lęk. Dla tych osób stanowi on miejsce niebezpieczne ze względu na przemoc odbywającą się zazwyczaj za zamkniętymi drzwiami. W Polsce przemoc w rodzinie przez wiele lat była tematem wstydlivym i marginalizowanym. Sądono bowiem, że nie należy się wtrącać w czyjeś sprawy rodzinne. Sprawcy byli bezkarni, zaś osoby doznające przemocy były osamotnione i nie miały większej nadziei na pomoc z zewnątrz.

Przemocą nazywa się *wszystkie zamierzone czyny godzące w osobistą wolność jednostki lub przyczyniające się do fizycznej, a także psychicznej szkody osoby*. Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy: od przemocy fizycznej przez przemoc psychiczną i seksualną do przemocy ekonomicznej i może się pojawić na każdym etapie małżeństwa czy związku, nawet po rozwodzie małżonków.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z 2009 r. Nr 206, poz. 1589 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146) oraz przyjęty na jej podstawie Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie nałożyła obowiązek udzielenia pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie w postaci:

- poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego;
- interwencji kryzysowej i wsparcia;
- ochrony przed dalszym krzywdzeniem, poprzez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną;
- zapewnienia na żądanie osoby dotkniętej przemocą, schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie

W rodzinach, w których dochodzi do przemocy domowej pierwszy kontakt ma zawsze policja. Do działań policji w zakresie ochrony ofiar przed przemocą należą następujące czynności:

- interwencja;
- sporządzenie notatki urzędowej, czyli dokładny opisu zdarzenia wymagającego interwencji Policji;
- założenie „Niebieskiej Karty” ;
- zatrzymanie sprawców przemocy domowej stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ofiar;
- wszczęcie postępowania przygotowawczego przeciwko sprawcy przemocy w przypadku zgłoszenia lub stwierdzenia popełnienia przestępstwa;

Mimo wdrożenia przedmiotowej ustawy problem przemocy w rodzinie nie uległ zmniejszeniu. Okazuje się, że wiele rodzin w których istnieje przemoc nie otrzymuje potrzebnej im pomocy, a prawo w niedostatecznym stopniu chroni ofiary przemocy w rodzinie. Jednocześnie odpowiednie służby nie zawsze mogą oferować im pomoc, gdyż ofiary nie przyznają się do swojej sytuacji.

Stąd też ustawa z dnia 10 czerwca 2010 o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr.125, poz. 842) wprowadziła bardziej radykalne sposoby ochrony ofiar przemocy i zobowiązała jednostki samorządu terytorialnego do opracowania i realizacji programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie powoduje, że niektóre działania określone w Programie są już w trakcie realizacji, a inne mają charakter długofalowy i ich wykonanie będzie realizowane w kolejnych latach.

II. Cele Programu

Celem ogólnym Programu jest:

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie poprzez zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i dostępności pomocy oraz skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cele szczegółowe:

- 1) Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia i ośrodkach interwencji kryzysowej;
- 2) Podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie;
- 3) Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie;
- 4) Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie;
- 5) Oddziaływania na sprawców przemocy w rodzinie;
- 6) Promowanie wartości rodzinnych;
- 7) Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy w rodzinie;
- 8) Promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy;
- 9) Stworzenie skutecznego systemu ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

III. Analiza przemocy w rodzinie w powiecie wejherowskim

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w celu zdiagnozowania problemu przemocy w rodzinie w powiecie wejherowskim poprosiło o wypełnienie tabel dotyczących skali tego zjawiska w roku 2008 i 2009 - Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej, Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendę Powiatową Policji. Uzyskane dane przedstawiono w postaci tabel i wykresów.

III.1 Dane z Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej

Tabela 1: Dane Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej dotyczące liczby przyjętych zgłoszeń o przemoc:

Gmina	Ilość przyjętych zgłoszeń o przemoc w rodzinie			
	2008	w tym kobiet	2009	w tym kobiet
Wejherowo m.	40	35	52	47
Rumia	39	38	48	42
Reda	6	6	6	6
Wejherowo gm.	2	2	0	0
Luzino	0	0	0	0
Gniewino	20	20	24	24
Łęczyce	2	2	2	2
Szemud	7	7	9	9
Razem	116	110	141	130

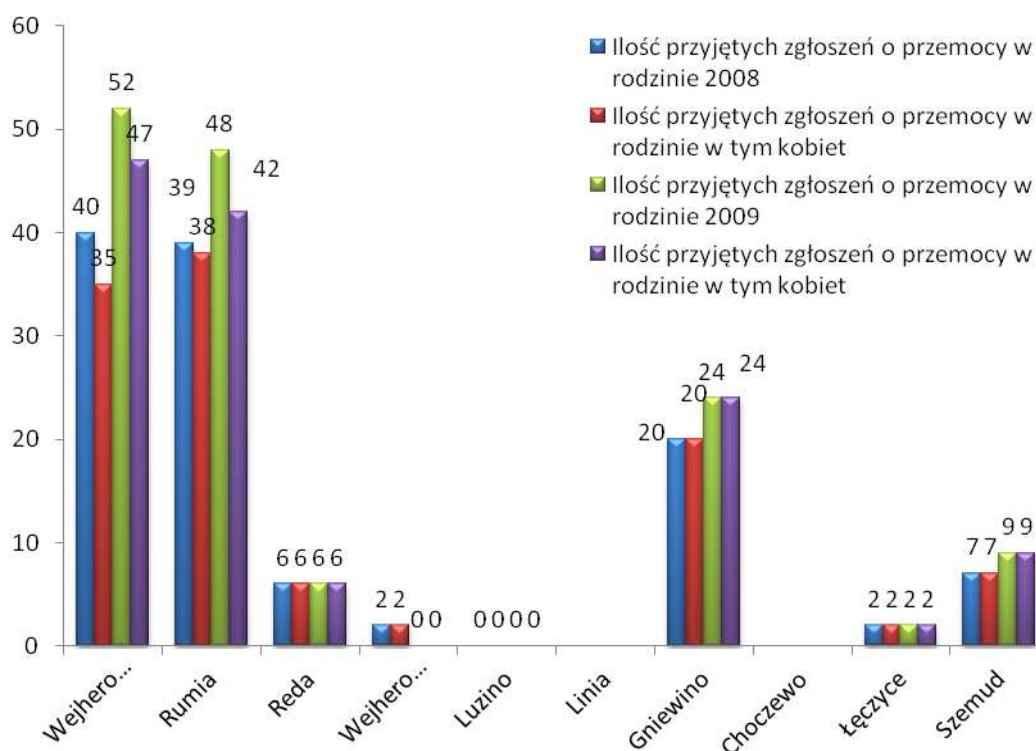

Tabela 2: Dane Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej dotyczące liczby skierowanych spraw do Sądu o przemoc:

Gmina	Ilość skierowanych spraw do Sądu dot. przemoc			
	2008	w tym kobiet	2009	w tym kobiet
Wejherowo m.	4	4	6	6
Rumia	1	1	2	2
Reda	6	6	6	6
Wejherowo gm.	0	0	0	0
Luzino	0	0	0	0
Gniewino	0	0	0	0
Łęczyce	0	0	1	1
Szemud	0	0	0	0
Razem	11	11	15	15

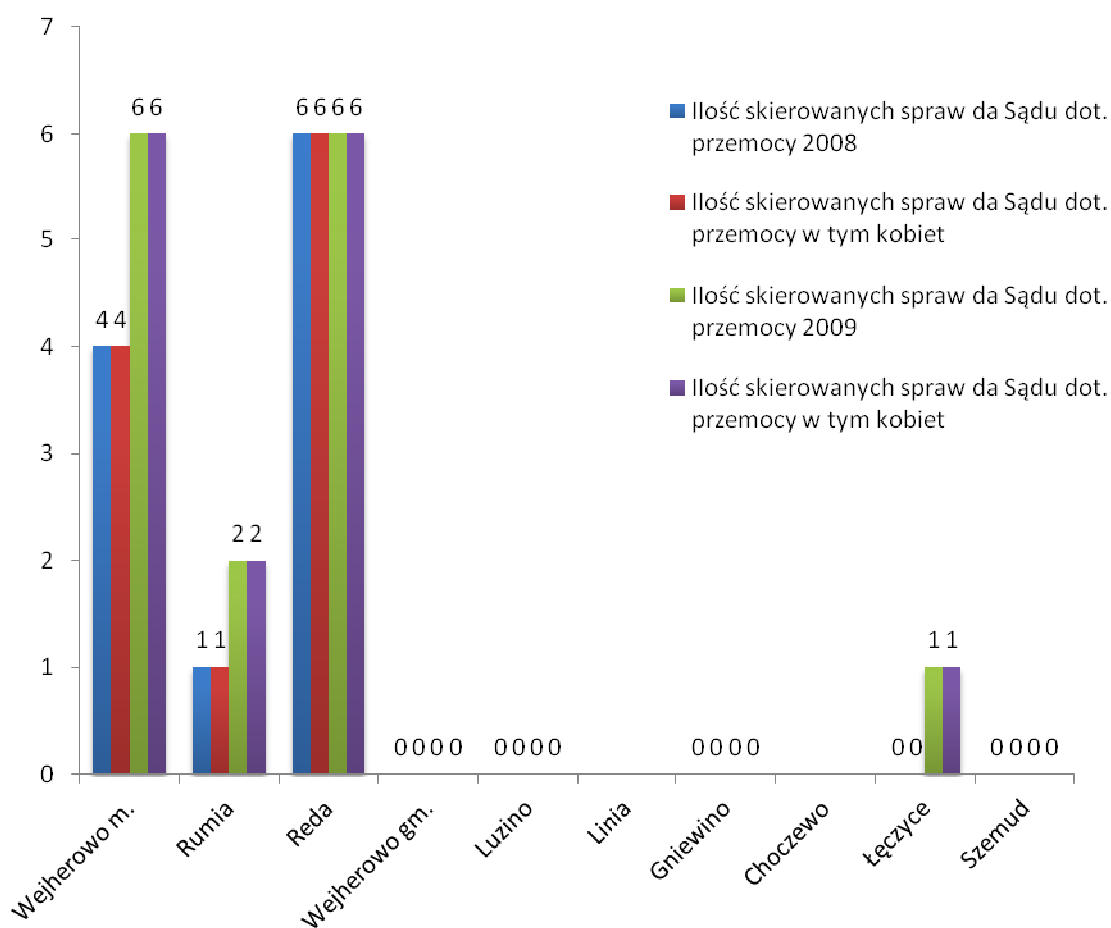

Tabela 3: Porady udzielane przez specjalistów w Miejskich i Gminnych Ośrodkach Pomocy Społecznej

Wejherowo miasto

Ilość osób, które skorzystały z porad i wsparcia specjalistów								
Specjalista/rok	osoby doznające przemocy				sprawcy przemocy			
	2008	w tym kobiet	2009	w tym kobiet	2008	w tym kobiet	2009	w tym kobiet
Psycholog	26	24	25	25	1	0	0	0
Pedagog	1	1	2	2	0	0	0	0
Radca prawny	11	11	19	19	0	0	0	0
Pracownik socjalny	48	35	64	48	8	8	8	8

Rumia

Ilość osób, które skorzystały z porad i wsparcia specjalistów								
Specjalista/rok	osoby doznające przemocy				sprawcy przemocy			
	2008	w tym kobiet	2009	w tym kobiet	2008	w tym kobiet	2009	w tym kobiet
Psycholog	29	29	16	16	1	0	0	0
Pedagog	3	3	2	2	0	0	0	0
Radca prawny	0	0	0	0	0	0	0	0
Pracownik socjalny	4	3	20	20	0	0	2	0

Reda

Ilość osób, które skorzystały z porad i wsparcia specjalistów								
Specjalista/rok	osoby doznające przemocy				sprawcy przemocy			
	2008	w tym kobiet	2009	w tym kobiet	2008	w tym kobiet	2009	w tym kobiet
Psycholog	6	6	6	6	0	0	0	0
Pedagog	0	0	4	3	0	0	0	0
Radca prawny	6	6	6	6	0	0	0	0
Pracownik socjalny	6	6	6	6	6	6	6	6

Wejherowo gmina

Specjalista/rok	Ilość osób, które skorzystały z porad i wsparcia specjalistów							
	osoby doznające przemocy				sprawcy przemocy			
	2008	w tym kobiet	2009	w tym kobiet	2008	w tym kobiet	2009	w tym kobiet
Psycholog	15	0	13	0	0	0	0	0
Pedagog	0	0	0	0	0	0	0	0
Radca prawny	15	15	13	15	0	0	0	0
Pracownik socjalny	15	15	13	15	0	0	0	0

Luzino

Specjalista/rok	Ilość osób, które skorzystały z porad i wsparcia specjalistów							
	osoby doznające przemocy				sprawcy przemocy			
	2008	w tym kobiet	2009	w tym kobiet	2008	w tym kobiet	2009	w tym kobiet
Psycholog	0	0	0	0	0	0	0	0
Pedagog	0	0	0	0	0	0	0	0
Radca prawny	0	0	0	0	0	0	0	0
Pracownik socjalny	6	3	24	11	2	1	5	0

Gniewino

Specjalista/rok	Ilość osób, które skorzystały z porad i wsparcia specjalistów							
	osoby doznające przemocy				sprawcy przemocy			
	2008	w tym kobiet	2009	w tym kobiet	2008	w tym kobiet	2009	w tym kobiet
Psycholog	21	21	29	4	0	6	0	0
Pedagog	17	17	23	23	4	0	5	0
Radca prawny	32	32	37	37	7	0	9	0
Pracownik socjalny	41	11	48	12	10	5	12	5

Łęczyce

Specjalista/rok	Ilość osób, które skorzystały z pora i wsparcia specjalistów							
	osoby doznające przemocy				sprawcy przemocy			
	2008	w tym kobiet	2009	w tym kobiet	2008	w tym kobiet	2009	w tym kobiet
Psycholog	0	0	1	1	0	0	0	0
Pedagog	1	1	1	1	0	0	0	0
Radca prawny	0	0	0	0	0	0	0	0
Pracownik socjalny	1	1	1	1	0	0	0	0

Szemud

Specjalista/rok	Ilość osób, które skorzystały z pora i wsparcia specjalistów							
	osoby doznające przemocy				sprawcy przemocy			
	2008	w tym kobiet	2009	w tym kobiet	2008	w tym kobiet	2009	w tym kobiet
Psycholog	3	3	4	4	0	0	0	0
Pedagog	1	0	5	0	0	0	0	0
Radca prawny	2	2	4	4	0	0	0	0
Pracownik socjalny	7	7	10	10	0	0	2	0

Informacja o realizowanych przez Miejskie i Gminne Ośrodki programach i działaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

MOPS Wejherowo: od 2009 roku działa Zespół Interdyscyplinarny

MOPS Rumia: poradnictwo, zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci, szkoła dla rodziców

MOPS Reda: szkoła dla rodziców, współpraca z KP, kuratorami sądowymi, lekarzami rodzinnymi, pedagogami, psychologiem, również w ramach Lokalnego Programu Interdyscyplinarnego.

GOPS Wejherowo: wyjazdy profilaktyczne dla dzieci, organizowanie i finansowanie półkolonii, pedagogizacja rodziców.

III.2 Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie

Tabela 4: Formy udzielonej pomocy ofiarom przemocy przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

	rok 2008			rok 2009		
	liczba osób, którym udzielono pomocy	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba osób, którym udzielono pomocy	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
Interwencja kryzysowa ogółem	350	330	965	690	417	868
w tym udzielona:						
dzieciom	152	137	427	47	39	114
współmałżonkom lub partnerom	141	141	362	116	116	339
innym osobom w rodzinie	57	52	176	527	262	415
Pomoc całodobowa ogółem	0	0	0	0	0	0

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie działa Centrum Interwencji Kryzysowej, które prowadzi specjalistyczne poradnictwo w zakresie prawnym, psychologicznym i pedagogicznym.

W roku 2008 w ramach CIK prowadzono 1 mieszkanie chronione dla ofiar przemocy w Strzebielinku.

Obecnie dysponujemy 2 takimi mieszkaniami tj. w Strzebielinku i Wejherowie.

W 2008 roku objęto pomocą 350 osób ogółem tj.:

234 osób otrzymało pomoc psychologiczną, 36 osób - pomoc pedagogiczną i 40 pomoc prawną.

Natomiast w 2009 roku objęliśmy pomocą 690 osób ogółem tj.:

436 osób otrzymało pomoc psychologiczną, 63 pomoc pedagogiczną a 191 pomoc prawną.

III.3 Dane z Komendy Powiatowej Policji w Wejherowie

Tabela 5: Dane z Komendy Powiatowej Policji dotyczące przemocy w rodzinie

	2008	2009
liczba interwencji domowych	1889	1093
w tym przypadki użycia przemocy	140	165
liczba sporządzonych Niebieskich Kart	140	165
liczba pokrzywdzonych: dzieci	146	156
kobiet	140	165
mężczyzn	8	12
liczba skierowanych wniosków do Sądu Rodzinnego	28	39

Interwencje domowe

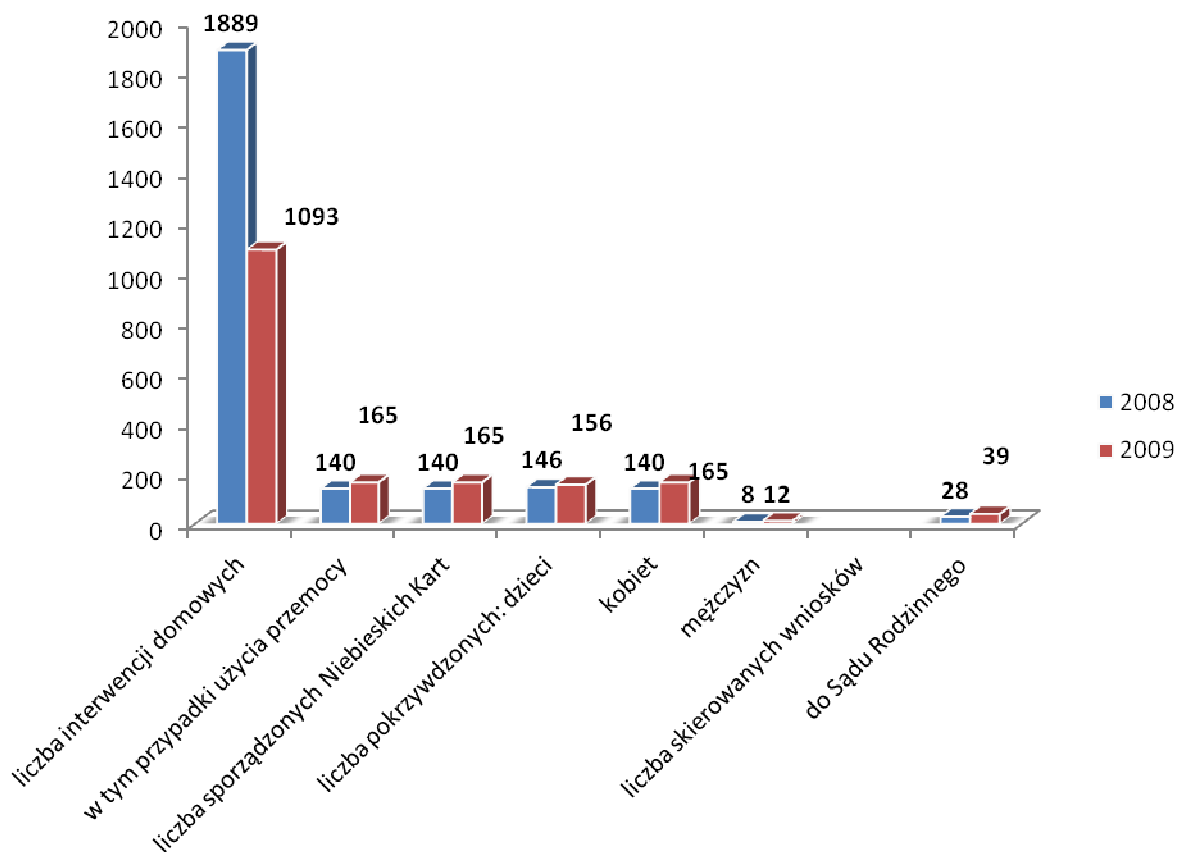

Tabela 6: Dane z Policji dotyczące osób zatrzymanych do wytrzeźwienia

ROK	ilość osób zatrzymanych do wytrzeźwienia				Ilość skierowanych spraw do Sądu			
	2008	w tym kobiet	2009	w tym kobiet	2008	w tym kobiet	2009	w tym kobiet
	759	50	670	33	47	2	51	4

Ilość osób zatrzymanych do wytrzeźwienia

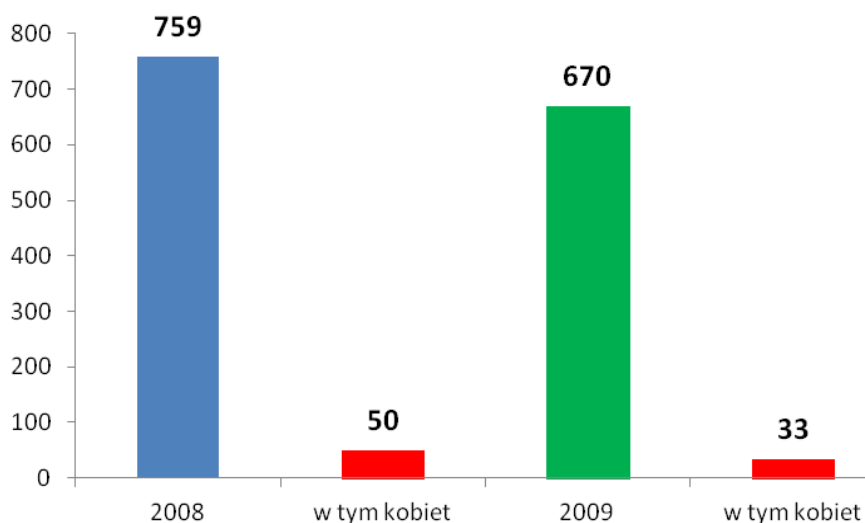
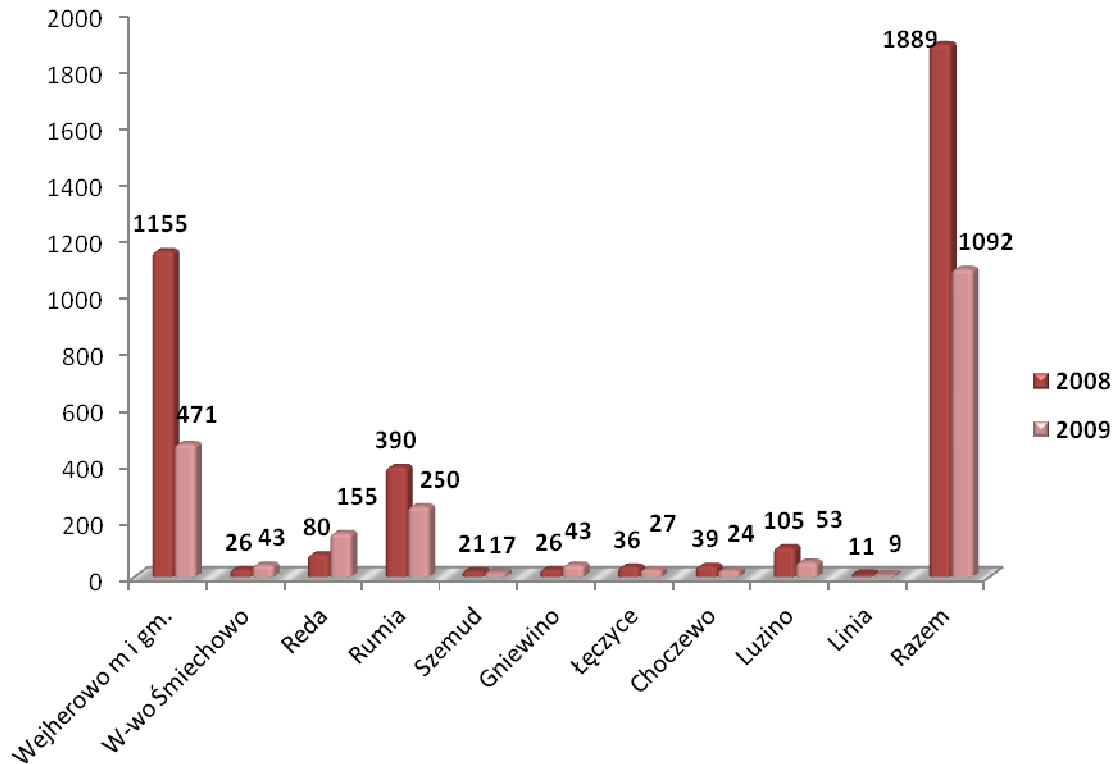

Tabela 7: Interwencje Policji w związku z przemocą w rodzinie

Gmina	Ilość interwencji podjętych w związku z przemocą w rodzinie	
	2008	2009
Wejherowo m i gm.	1155	471
W-wo Śmiechowo	26	43
Reda	80	155
Rumia	390	250
Szemud	21	17
Gniewino	26	43
Łęczyce	36	27
Choczewo	39	24
Luzino	105	53
Linia	11	9
Razem	1889	1092

WNIOSKI:

Z przeprowadzonej analizy danych dotyczących zjawiska przemocy rodzinie w powiecie wejherowskim w latach 2008-2009 wynika:

1. Przemoc w rodzinie w powiecie wejherowskim jest faktem. Tylko na podstawie założonych przez policję „Niebieskich Kart” (jest to procedura po interwencji policji w domach i może stanowić dowód, gdy zostanie złożone zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa) w roku 2009 w ilości 165 można stwierdzić, że miesięcznie takich kart zakładano około 14. Natomiast w całym kraju gminy i powiaty wypełniły łącznie 15,7 tys. „Niebieskich Kart”.
2. Brak zintegrowanych działań różnych instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Potrzeba edukacji i podniesienia świadomości społecznej w tym zakresie.
4. Konieczność zapewnienia specjalistycznej pomocy ofiarom jak i sprawcom przemocy.

IV. Kierunki działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

1. Tworzenie powiatowego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Sposób realizacji:

- 1.** Systematyczna edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy w rodzinie:
 - utworzenie gablot informacyjnych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Starostwie Powiatowym i szkołach prowadzonych przez powiat wejherowski zawierających informacje o powiatowym systemie wsparcia osób dotkniętych przemocą,
 - rozpowszechnienie broszur, ulotek dotyczących zjawiska przemocy,
 - ujęcie problematyki przemocy w rodzinie w szkolnych programach profilaktycznych),
 - rozpowszechnianie w lokalnym środowisku programów profilaktycznych,
 - udział w ogólnopolskich kampaniach przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 2.** Systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie – udział w specjalistycznych szkoleniach oraz organizacja szkoleń dla osób zainteresowanych możliwością podniesienia kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 3.** Wymiana doświadczeń pomiędzy środowiskami lokalnymi i placówkami, uczestniczenie w konferencjach, naradach, seminariach, orientacja w działaniach ogólnopolskich.
- 4.** Współpraca pomiędzy pracownikami służb, instytucji i organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym między innymi: wymiaru sprawiedliwości, służby zdrowia, policji, pomocy społecznej, oświaty, gminnych komisji rozwiązywania problemów.
- 5.** Wyszkolenie kadry w celu organizowania specjalistycznej pomocy sprawcom przemocy.

2. *Prowadzenie Centrum Interwencji Kryzysowej dla ofiar przemocy w rodzinie*

Sposób realizacji:

1. Prowadzenie mieszkań chronionych dla ofiar przemocy w rodzinie,
2. Zapewnienie miejsc w systemach opieki zastępczej dla dzieci, które doświadczyły przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem pogotowi rodzinnych w sytuacjach kryzysowych,
3. Udzielanie specjalistycznej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
4. Współdziałanie z Miejskimi i Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej w zakresie zintegrowania działań pomocowych rodzinie doświadczającej przemocy.

3. *Opracowanie i realizacja systemu ochrony ofiar przemocy w rodzinie.*

Sposób realizacji:

1. Budowanie skutecznych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, poprzez udzielanie na bieżąco profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
2. Wdrażanie procedury "Niebieska Karta", poprzez:
 - organizowanie cyklicznych szkoleń, porad, konferencji nt. procedury „Niebieskiej Karty” i zjawiska przemocy w rodzinie,
 - przygotowanie odpowiednich materiałów informacyjno-edukacyjnych nt. infrastruktury placówek pomocowych (informatory, ulotki, plakaty),
 - prowadzenie działalności informacyjnej nt. procedury „Niebieskiej Karty”.
3. Prowadzenie działań terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie przy współpracy innych organizacji i instytucji.
4. Opracowanie i udostępnianie materiałów informacyjnych o instytucjach, udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie.
5. Wspomaganie działalności instytucji, kościołów i związków wyznaniowych, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zdania w zakresie pomocy ofiarom przemocy.
6. Tworzenie warunków do bezpiecznego spędzania czasu, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez programy profilaktyczne.

V. Realizatorzy programu

Koordynatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie przy współpracy:

1. Wydziału Edukacji Starostwa Powiatowego w Wejherowie;
2. Policji;
3. Szkół;
4. Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej;
5. Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
6. Organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych.

VI. Finansowanie

Źródłem finansowania zadań Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie są środki finansowe z budżetu Powiatu Wejherowskiego.

VII. Monitoring, ewaluacja, sprawozdawczość programu.

Monitoring programu będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach programu od podmiotów zaangażowanych w realizację, przez koordynatora programu: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie, w celu ocenienia czy program osiąga założone cele.

Na każdy rok budżetowy Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie opracuje harmonogram finansowo-rzeczowy zadań uwzględniający kierunki działań niniejszego programu wg poniższego wzoru.

Harmonogram finansowo-rzeczowy Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok					
Lp.	Zadanie	Koszt	Finansowanie	Osoba odpowiedzialna	Nadzór

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie będzie co roku przedkładał sprawozdanie merytoryczne i finansowe Radzie Powiatu Wejherowskiego łącznie ze sprawozdaniem z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

UZASADNIENIE

W dniu 1 sierpnia 2010 r. weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Znowelizowana ustawa, w art. 6 ust. 3 pkt 1 zobowiązuje powiat do opracowania i realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Niniejszy Powiatowy Program został skonsultowany z organizacjami pozarządowymi, które współpracują z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie.

W związku z powyższym, podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione. Środki finansowe zostaną zapewnione w budżecie powiatu na 2011 rok.

Projekt przedłożył Zarząd Powiatu Wejherowskiego.